

TEXACO

BEZPEČNOSTNÍ LIST

PŘED POUŽITÍM, MANIPULACÍ, LIKVIDACÍ PROSTUDUJTE
TENTO BEZPEČNOSTNÍ LIST

HAVOLINE XLC+B2(OF02)

Datum vydání	27. srpna 2002
Datum revize	25. května 2005

1. IDENTIFIKACE LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU A VÝROBCE NEBO DOVOZCE

1.1. Identifikace látky nebo přípravku

NÁZEV PRODUKTU Havoline Extended Life Antifreeze Coolant
(XLC+B2(OF02))
KÓD PRODUKTU 40112

1.2. Popis produktu

Nemrznoucí kapalina

1.3. Použití produktu

Náplň chladících systémů spalovacích motorů

1.4. Identifikace dovozce

TEXACO LUBRICANTS v. o. s.
Špitálská 2a
190 00 Praha 9
Tel : +420 2 66 79 91 50
Fax : +420 2 66 79 91 55
IČO 25694219

1.5. Identifikace výrobce

TEXACO LTD. - PEMBROKE PLANT
Pembroke, Pembrokeshire
South Wales SA71 5SJ
U.K.
Tel : +44/1646 64 1331
Fax : +44/1646 641242

1.6. Telefonní čísla pro mimořádné situace

Pohotovost – Toxikologické centrum (Česká republika): +420 2 2491 9293
Pohotovost (UK): +44 (0) 18 65 407 333

2. INFORMACE O SLOŽENÍ PŘÍPRAVKU

2.1. Chemická charakteristika

Chladicí kapalina na bázi ethylenglykolu

2.2. Složení produktu

Název složky	% hm.	CAS č.	ES č.	Symbol	R – věty
Ethan-1,2-diol; ethylenglykol; glykol	80 – 94,99	107-21-1	203-473-3	Xn	R22

2-ethylhexanoát sodný < 5 19766-89-3 243-283-8 Xn R63

(Úplné znění R – vět: bod 16 bezpečnostního listu)

3. ÚDAJE O NEBEZPEČNOSTI LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU

3.1. Nebezpečné vlastnosti produktu a jejich klasifikace

Symbol	Xn
R – věta	R22 – Zdraví škodlivý při požití
Klasifikace	Zdraví škodlivý

Produkt je klasifikován jako nebezpečný podle zákona 356/2003 Sb.

Upozornění

Přípravek obsahuje hořké látky (preventivní ochrana proti požití).

3.2. Účinky expozice

Akutní účinky expozice pro člověka

Vdechnutí

Páry nebo mlha v koncentraci převyšující povolené limity nebo v neobvykle vysoké koncentraci vzniklé při zahřívání materiálu, v nedostatečně větraných nebo uzavřených prostorách mohou vyvolat dráždění nosu a hltanu, bolesti hlavy, nevolnost a malátnost.

Zasažení pokožky

Krátkodobá expozice může vyvolat slabé podráždění. Dlouhodobý kontakt, např. s nasáknutým oděvem, může vyvolat vážnější, mírně bolestivé podráždění, které se projevuje jako místní zarudnutí nebo případně otok.

Vniknutí do očí

Může vyvolat podráždění, projevující se jako nepříjemné pocity. Objevuje se zvýšené zarudnutí očí.

Požiti

Ethylenglykol a diethylenglykol jsou při požití toxické. Smrtelná dávka pro dospělého člověka je 1-2 ml na kilogram nebo přibližně 100 ml na osobu. Symptomy zahrnují závratě, nezřetelnou výslovnost a ztrátu koordinace, zmatenost, slabost, nevolnost, zvracení, zvýšený srdeční tep, obtížné dýchání, poruchy zraku, křeče a kolaps. Symptomy mohou být opožděné. Může také dojít ke snížení vylučování moči, selhání ledvin a poškození nervového systému.

Může dojít vdechnutí do plic při požití nebo zvracení, které vede k jejich poškození.

Chronické účinky expozice pro člověka

Opakované požití může poškodit ledviny.

Zhoršení zdravotního stavu expozicí

Opakovaná přexpozice může způsobit zhoršení stávajícího stavu onemocnění ledvin.

Vzhledem k dráždivým účinkům může přípravek při opakovaném kontaktu s pokožkou způsobit zhoršení stávající dermatitidy (stavu pokožky).

Účinky expozice na životní prostředí

Předpokládá se, že přípravek nepředstavuje dlouhodobé nebezpečí pro vodní prostředí.

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

4.1. Cesty expozice

Vdechnutí

Při dráždění, bolesti hlavy, nevolnosti nebo malátnosti vyveďte postiženého na čerstvý vzduch. Pokud symptomy přetrvávají nebo při problematickém dýchání a v případě pochybností přivolejte lékaře.

Zasažení pokožky

Zasažené místo několik minut oplachujte velkým množstvím vody s mýdlem. Pokud potíže přetrvávají, vyhledejte lékařské ošetření.

Vniknutí do očí

Oči vyplachujte proudem vody min. 15 minut. Při vyplachování přidržujte oční víčka rozevřená, aby se opláchl celý povrch oka i oční víčka. Vyhledejte lékařské ošetření.

Požitií

Okamžitě přiveďte lékařskou pomoc. Pokud je postižený při vědomí, okamžitě mu podejte 2 sklenice vody (500 ml), avšak nevyvolávejte zvracení. Pokud ke zvracení dojde, podejte vodu opět. Nechejte lékaře posoudit, zda postižený má vyvolat zvracení nebo se má přistoupit k výplachu žaludku. Postiženému v bezvědomí nebo v křečích nepodávejte nikdy nic ústy.

Další doporučení

Otrava ethylenglykolem může zpočátku způsobit změny v chování, ospalost, zvracení, průjem, pocit žízně a křeče. Poškození nebo selhání ledvin společně s metabolickou acidózou jsou pozdní známky otravy ethylenglykolem. Okamžité odborné ošetření může snížit účinky otravy (s použitím hemodialýzy pokud je potřeba). Uznávaným protilekem je nitrožilní aplikace etanolu v roztoku hydrouhličitanu sodného. Kontaktujte toxikologické centrum pro další informace.

5. OPATŘENÍ PRO HASEBNÍ ZÁSAH

5.1. Vhodné hasicí prostředky

Vodní mlha, prášek, pěna nebo kysličník uhličitý. K ochlazení nádob vystavených ohni použijte vodu. Pokud unikající nebo rozlitý přípravek nehoří, použijte vodní mlhu k rozptýlení par a zabezpečte ochranu pro osoby, které pracují na zastavení úniku.

5.2. Hasicí prostředky, které nesmějí být z bezpečnostních důvodů použity

Proud vody.

5.3. Specifická rizika přípravku samotného, produktů hoření, uvolňujících se plynů

Žádná.

5.4. Speciální ochranné prostředky pro hasiče

Požadavky na speciální ochranné prostředky závisí na velikosti požáru, rozsahu požáru na možnostech přirozeného větrání. V uzavřených a špatně větraných prostorách se doporučuje ohnivzdorný oděv a ochranná maska s přívodem vzduchu, v případě velkých požárů použijte úplný žáruvzdorný oděv.

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU

6.1. Postup v případě náhodného rozlití nebo úniku

Vyvětrejte. Nevdechujte výpary. Při velkém úniku nebo v uzavřených prostorách použijte dýchací přístroj nebo masku s přívodem vzduchu. Zachyťte pokud možno zpět do obalu. Vytřete nebo použijte vhodný sorpční materiál a uložte do nádob k likvidaci. Zabraňte vniknutí do nadzemních, podzemních vod a kanalizace.

Zabraňte kontaktu s pokožkou, očima nebo oděvem.

7. POKYNY PRO ZACHÁZENÍ S LÁTKOU NEBO PŘÍPRAVKEM A SKLADOVÁNÍ LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU

7.1. Zacházení

Minimalizujte dobu, po kterou je přípravek vystaven vysokým teplotám. Zabraňte kontaminaci vody.

7.2. Skladování

Přepravujte, nakládejte a skladujte produkt v souladu s místními předpisy. Užívejte pouze označené nádoby určené pro tento produkt.

7.3. Specifické (specifická) použití

Pro získání podrobnějších informací o použití produktu nahlédněte, prosím, do produktového listu.

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE LÁTKOU NEBO PŘÍPRAVKEM A OCHRANA OSOB

8.1. Expoziční limity

Expoziční limity pro ethylenglykol:

Časově vážený průměr (TWA/OEL) – 8 hodin:	52 mg / m ³
Nejvyšší přípustná koncentrace (STEL):	104 mg / m ³
Nejvyšší přípustná koncentrace (ACGIH: STEL):	100 mg / m ³

8.2. Omezování expozice

Omezování expozice pracovníků

Dodržujte pracovní hygienu. Při práci nejezte, nepijte, nekuřte.

Ochrana dýchacích orgánů

Koncentraci par ve vzduchu udržujte na minimální možné úrovni. Proti parám a mlze použijte masku 3M typu 7002 vybavenou zásobníkem pro organické výpary, např. typ 3M/6057. Při odstraňování větších úniků, při vstupu do nádrží nebo v jiných uzavřených prostorech použijte dýchací přístroj, např. masku Dräger panorama Nova a respirátor typu PA94.

Ochrana rukou

Jsou doporučeny nitrilové/neoprenové rukavice.

Ochrana očí

Jsou doporučeny ochranné chemické brýle nebo ochranný štít.

Ochrana kůže

Vyhnete se kontaktu s kůží. Pokud dojde ke kontaktu, omyjte zasažené místo vodou s mýdlem.

Omezování expozice životního prostředí

Nejsou vyžadována žádná zvláštní opatření.

9. INFORMACE O FYZIKÁLNÍCH A CHEMICKÝCH VLASTNOSTECH LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU

9.1. Všeobecné informace

Skupenství	kapalné
Barva	červená
Zápach (vůně)	slabý zápach

9.2. Důležité informace z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí

Bod varu	nestanoveno
Bod vzplanutí	min. 115 °C (ASTM D92)
Výbušné vlastnosti	za podmínek manipulace a skladování nevytváří výbušné směsi
Relativní hustota	1,113 kg/l při 20°C
Tenze par	nestanoveno
Rozpustnost ve vodě	100 %
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda	nestanoveno
pH	8,65
Viskozita	20 mm ² /s při 20°C

9.3. Další informace

Žádné.

10. INFORMACE O STABILITĚ A REAKTIVITĚ LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU

Při předepsaných podmínkách skladování a nakládání je produkt stabilní.

10.1. Podmínky, kterým je třeba zamezit

Přítomnost zápalných zdrojů, přímý styk s ohněm.

10.2. Materiály, které nelze použít (kterých je nutno se vyvarovat)

Silně oxidující látky .

10.3. Nebezpečné produkty rozkladu

Oxidy uhlíku, aldehydy a ketony.

11. INFORMACE O TOXIKOLOGICKÝCH VLASTNOSTECH LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU**11.1. Akutní účinky expozice****Vdechnutí**

Vysoké koncentrace par nebo mlhy budou pravděpodobně dráždit dýchací systém a mohou vyvolat nevolnost, závratě, bolesti hlavy, malátnost.

Zasažení kůže

Slabé dráždění pokožky.

Vniknutí do očí

Může vyvolat dráždění, projevující se jako nepříjemné pocity. Dochází k zarudnutí nebo otoku očí.

Požiti

Škodlivé. Způsobuje bolesti hlavy, slabost, zmatenost, ztrátu koordinace, závratě, nevolnost, zvracení, snížení krevního tlaku, zrychlení srdečního rytmu, edém plic, selhání ledvin, bezvědomí a koma. Symptomy mohou být opožděné. Těžká otrava může zapříčinit smrt.

11.2. Chronické účinky expozice

Opakované požití může poškodit ledviny.

Opakovaná přexpozice může zhoršit stávající stav onemocnění ledvin.

11.3. Další účinky

Senzibilizace	Nepředpokládá se.
---------------	-------------------

Narkotické účinky	Nejsou známy.
-------------------	---------------

Karcinogenita	Nepředpokládá se.
---------------	-------------------

Mutagenita	Nepředpokládá se.
------------	-------------------

Toxicita pro reprodukci	Nepředpokládá se.
-------------------------	-------------------

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE O LÁTCE NEBO PŘÍPRAVKU**12.1. Ekotoxická****Toxicita pro vodní organismy**

Předpokládá se, že přípravek není toxický pro vodní organismy.

WGK = 1

Je nepravděpodobné, že úniky malého množství produktu naruší provoz úpravny vody.

Toxicita pro půdní organismy

Není uvedena.

12.2. Mobilita

Nestanovena.

12.3. Persistence a rozložitelnost

Podle kritérií EC: Předpokládá se, že přípravek je snadno odbouratelný

12.4. Bioakumulační potenciál

Předpokládá se nízký potenciál k bioakumulaci.

12.5. Další nepříznivé účinky

Žádné.

13. POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU

13.1. Způsoby zneškodňování látky

Znehodnocený produkt, nespoteřebované zbytky a odpad předat osobě s oprávněním k nakládání s odpady podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech za účelem jeho dalšího využití nebo likvidace.

Kód odpadu: N 160114 **Kód sorbentu:** N 150202

13.2. Způsoby zneškodňování kontaminovaného obalu

Použitý, řádně vyprázdněný obal odevzdat na sběrné místo nebezpečných odpadů. Obaly se zbytky výrobku odkládat na místě určeném obcí nebo předat osobě s oprávněním k nakládání s odpady.

Kód odpadu (obalu): N 150110

13.3. Právní předpisy o odpadech

Zákon 185/2001 Sb. o odpadech, v platném znění.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU

Přeprava není regulována.

15. INFORMACE O PRÁVNÍCH PŘEDPISECH VZTAHUJÍCÍCH SE K LÁTKE NEBO PŘÍPRAVKU

15.1. Informace o označení produktu / etiketa

Symbol	Xn
R – věta	R22 – Zdraví škodlivý při požití
S – věta	Veřejné použití: S2 – Uchovávejte mimo dosah dětí S46 – Při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení Průmyslové použití: S36/37 – Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice
Složky	Ethylenglykol
Zvláštní varování	Není.

Produkt je klasifikován jako nebezpečný dle zákona č. 356/2003 Sb.

15.2. Specifická ustanovení o ochraně osob nebo životního prostředí

Žádná.

16. DALŠÍ INFORMACE VZTAHUJÍCÍ SE K LÁTKE NEBO PŘÍPRAVKU

16.1. Seznam uvedených R – vět

R22 – Zdraví škodlivý při požití

R63 – Možné nebezpečí poškození plodu v těle matky

16.2. Pokyny pro školení

Nejsou nutné.

16.3. Doporučená omezení použití

Akutní nebo chronické orální požívání produktů obsahující ethylenglykol může mít pro lidský nebo zvířecí organismus závažné následky, včetně smrti. Uchovávejte mimo dosah dětí. Takovéto produkty by neměly být používány v systémech dodávky pitné vody nebo v takových systémech, kde hrozí nebezpečí kontaminace zdrojů pitné vody (např. rekreační vozidla, ochrana zdrojů pitné vody proti zamrznutí).

Neslévejte do neoznačených nádob.

16.4. Další informace

Kontaktní místo pro poskytování technických informací:

TEXACO LUBRICANTS v. o. s.

Špitálská 2a

190 00 Praha 9

Tel : +420 2 66 79 91 50, 44-45

16.5. Změny v bezpečnostním listu

Obsah bezpečnostního listu koresponduje s požadavky vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 231/2004, kterou se stanoví podrobný obsah bezpečnostního listu k nebezpečné chemické látce a chemickému přípravku.

Veškeré informace uvedené v tomto bezpečnostním listu, a zejména informace týkající se zdraví a bezpečnosti a životního prostředí, jsou poskytovány v nejlepší víře a na základě našich nejlepších znalostí v čase vydání tohoto dokumentu.

Společnost nezaručuje přesnost a kompletnost těchto informací pro jakékoli obecné nebo zvláštní podmínky.

Opatření uvedené v tomto bezpečnostním listu nelze chápat jako úplnou informaci, které odstraní nebezpečí ve všech možných situacích uživatele, které určují vhodnost použití přípravku popřípadě odpovídající bezpečnostní opatření a doporučení pro ochranu životního prostředí, pro specifické případy použití.

Dále, povinností uživatele je používat tento přípravek bezpečně a zabezpečit splnění všech zákonů a směrnic vztahujících se na tento výrobek.

Společnost nenese žádnou zodpovědnost za úrazy, ztráty nebo škody - vzniklé nedodržením bezpečnostních a dalších doporučení obsažených v tomto bezpečnostním listu, - vzniklé v důsledku nebezpečných vlastností přípravku, - vzniklé nevhodným použitím přípravku.